Екологична образователна програма

Разработена като част от проект „От Желязна завеса до Зелен пояс: възстановяване на екологичните мрежи в Югоизточна България" и проект „Заедно за природата"

ШВЕЙЦАРСКО-БЪЛГАРСКА
Програма за сътрудничество

Екоприключенци!

Екологична образователна програма
за учители и ученици

— Ноември —

Тема на месеца:
Материали с естествен произход

Тема на месеца

Здравейте, учители!

Неслучайно са наричали ноември месец „листопад”. Това е времето на шарените дървета, есенния вятър и купищата паднали листа по земята. Този месец ще разгледаме материали, които са ни познати и ще научим малко повече за тях. Темата ни за ноември е **„Материали с естествен произход”.** Ще разгледаме три вида материали – глина, стъкло и вълна.

Този месец сме планирали следните занимания:

- **В класната стая** - информативна презентация по темата за тези три материала, интересни видеа, дискусия и две занимателни игри в клас.
- **На двора** - или на закрито, зависи от времето - занимателна игра.
- **У дома** - занимателна игра за откриватели.
- **Празници и поводи**
  - **01.11** - Ден на народните будители

В класната стая

Презентация

30 минути / за целия клас / проектор и екран

Неща, които приемаме за даденост днес са съпровождали човечеството повече от 20 000 години. На толкова години учените са датирали открити в източен Китай глинени съдове, които се смятат за най-старите съдове за бита от глина. На 29 000 години пък е най-старата фигурка от глина, която достигнала до съвремието. Явно глината първо е използвана за създаване на изкуство, а след това е навлязла и в бита.

В презентацията представяме само 3 вида природни материали – глината, стъклото и вълната, но можете да проведете дискусия с децата какви още природни материали знаят. Можете да обсъдите дървото, памука, хартията и др.

Пуснете презентацията и разказвайте слайд по слайд увлекателно на децата. Спирайте се, където има въпроси или желание за по-внимателно разглеждане на картинките на слайдовете 😊

В края на презентацията може да се направи кратка дейност **"Познай материала"** - покажете предмети от глина, стъкло и вълна. Ако нямате предмети, може изображения.

Още една идея за дейност в края на презентацията: Учителят казва предмет (например „пуловер“, „бутилка“, „тухла“).

Ако е изработен от глина - децата пляскат с ръце

ако е от стъкло - подскачат

ако е от вълна - клякат, като това трябва да се визуализира на дъската от учителя чрез илюстрация, защото голяма част от децата не могат все още да четат.

Дискусия

15 минути / за целия клас

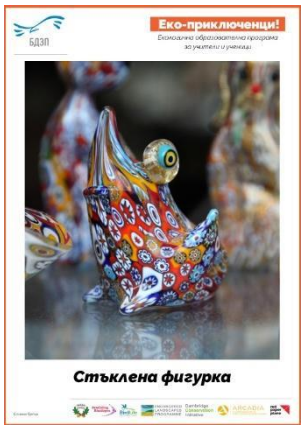

След презентацията имате **въпроси за дискусия, по които да поговорите с децата**.
Обсъждайте свободно въпросите, като споделяте и вие. Нека учениците да разказват, като се изслушват и не се прекъсват.
Тук зависи от въпросите в края на презентацията може да се подаде още информация!

Постери

5 минути / за целия клас / принтер, дъвка за стена или хартиено тиксо

С идването на новия месец можете да **свалите постерите от октомври**, за да освободите място за новите. Разбира се, ако децата имат интерес и имате и място, можете да поставите **новите до старите, за да оформите визуална пътека на програмата** и темите в нея.
Този месец имате три нови постера, за трите природни материала, за които се говори в презентацията..

Видеа

10 минути / за целия клас / проектор и екран

След като разгледате презентацията и обсъдите темата, с въпросите за дискусия, **гледайте тематичните видеа** като включите звука:

- **Направа на глинена чаша на грънчарско колело**
  https://www.youtube.com/watch?v=L8Z4tH3pTdk

- **Създаване на конче от стъкло**
  https://www.youtube.com/watch?v=6xf1Qwj7X_w

- **Ваза от Мурано стъкло**
  https://www.youtube.com/watch?v=jxRBQ97E50A

- **Направа на нишки от вълна машинно**
  https://www.youtube.com/watch?v=UvCs76DMtyI

- **Направа на нишки от вълна традиционно с вретено**
  https://www.youtube.com/watch?v=AoGuNPdlbls

Игри в клас

Класната стая е чудесно място за игри! За темата този месец сме приготвили две увлекателни занимания. Можете да ги проведете, когато ви е удобно.

Отпечатък на есента

30 минути / за целия клас / бели листа А4 /пастели или цветни моливи

Есента ни предоставя красиви есени листа, нека ги „запечатаме“ в красиви рисунки.

Нека всяко дете си събере няколко листа от училищния двор и направи с тях отпечатъци.

Може да се направят красиви композиции с едно и също листо, но всеки негов отпечатък да е с различен цвят пастел, или няколко различни листа на един лист – нека децата решат.

Приятно „принтиране“!

Пластилин вместо глина

20 минути / за целия клас / пластелин

Вдъхновени от презентацията и глинените фигурки, направете свои от пластелин или моделин. Нека децата сами решат какво да измайсторят!

Успех на всички!

На двора и наблизо

Ноември понякога ни изненадва с чудесни топли и слънчеви дни, но ако все пак денят не е такъв, тази игра може да се осъществи и в класната стая.

Кофи и кестени

20 минути / за отбори в класа / 3 кофи / събрани кестени

Като подготовка за играта може да помолите децата да съберат „амуниции“ по пътя към училище – това са кестените.
Нека всяко дете има поне 3 кестена, които после ще се превърнат в 3 рунда в играта.

Децата се разделят на два отбора по-равен брой участници.
Наредете кофите по-сложност, като най-далечната кофа носи най-много точки за отбора.
Задачата е лесна, трябва да вкараме колкото се може повече кестени в кофата която носи най-много точки.

Децата се нареждат в редичка и всеки има по 3 хвърляния, като след всяко едно хвърляне детето отива на опашката и така всички деца се завъртат по 3 пъти.

След това се преброяват улучените кестени във всяка кофа и се изчислява резултата на всеки отбор.

Тази игра можете да я направите навън при хубаво време, но е приложима и в класната стая.

Вариации на играта - Ако искате още малко забавление, може да изиграете играта и „наопаки“, тоест най-близката кофа да носи най-много точки.

Също може да предложите малък танц на щастието или танц на кестена, и когато всеки уцели кофа да го изтанцува.

У дома

Всеки месец в програмата ще ви изпращаме **материали, които да споделите с родителите на децата**, за да може темата, която ги вълнува в клас, да се появи и у дома. Този месец сме приготвили една весела семейна игра.

Ето **съобщение за родителите**:

Здравейте, скъпи родители,

С учебната програма на БДЗП този месец се запознахме с три природни материала – глината, стъклото и вълната. Може да се огледате и да намерите къде тези три материала присъстват във вашия дом.

Търсене на природни материали вкъщи

Вземете един бял лист хартия и го разделете на 3 колонки – нека всяка колонка е за отделните глина, стъкло и вълна.

След това се разходете във всички стаи, открийте къде има от тези

материали и ги запишете на листа.

После може да поговорите и за други природни материали,, които също присъстват в дома ви – дървото и дървените мебели, памукът, от който са повечето от дрехите и т.н. Забавно нали?!

Вкъщи може да гледате това видео, в което се разказва за вълната от мерино и нейната направа. С английско аудио е, но можете да спирате и ще превеждате „в ефир“ 😊

https://www.youtube.com/watch?v=YwRbyTCqOQY&t=2s

Весел ноември!

Празници и поводи

Ноември е по-скромен откъм празници, но това не означава да не отпразнуваме Деня на будителите с интересно предизвикателство за децата - **да открият кои са животните, които са най-ранобудни** и пробуждат останалите в гората, в джунглата, в саваната, на полето или пък в студените арктически територии.

- **01.11** - Ден на народните будители

Можете да изработите постер за класната стая или за фоайето на училището, за да стигнат тези интересни животни до повече деца.

— Весел ноември, екоприключенци! —

За въпроси, коментари и впечатления за програмата,
пишете ни на ***ekopriateli@bspb.org***